

ב"ה

פרשת כי תצא

כי יקח איש אשה... נקי יהיה לביתו
דברים כד, ה.

האם נישואין מהווים סתירה ללימוד התורה

בנוגע ללימוד התורה קודם הנישואין – פוסק רבינו הזקן בהלכות תלמוד תורה:^[1] "כל מי שדעתו וכח זכרונו

יפה שיוכל ללמוד ולזכור כל התורה שבעל פה כולה, הרי זה לא ישא אשה עד שילמוד תחלה תורה שבעל

פה כולה שהן כל ההלכות בטעמיהן בדרך קצרה. . . שאם ישא אשה תחלה יהיו רחיים בצוארו, פרנסת אשתו

ובניו, ולא יוכל לעסוק בתורה כראוי כל כך. . . ולכן נדחית מפני לימוד זה מצוה רבה של פריה ורביה. . .

ולכן בימיהם שהיו לומדים עם הנערים מבן עשר שנים ואילך חמש שנים משנה וחמש שנים תלמוד שהם

הטעמים בדרך קצרה, אם לא היה נושא כשעברו עליו עשרים שנה היה עובר על מצוות עשה של תורה פרו

ורבו. ותחלת זמנה הוא מבן שמונה עשרה, כי גם אחר הנישואין יוכל ללמוד שתים או שלוש שנים (להשלים

החמש שנים בתלמוד) בלי טרדה גדולה בטרם יוליד בנים הרבה".

ובביאור דיוק לשון רבינו הזקן בנוגע להשלמת החמש שנים בתלמוד ש"גם אחר הנישואין יוכל ללמוד שתים

או שלש שנים כו" – יש לומר, שקאי לשתי השיטות בפירושו "בן שמונה עשרה לחופה"^[2], אם הוא בסוף

שמונה עשרה, שמונה עשרה שלמות, שעל פי זה מספיק שתי שנים להשלמת חמש שנים בתלמוד, או שהוא

התחלת שמונה עשרה, שעל פי זה צריך שלש שנים להשלמת חמש שנים בתלמוד.^[3]

ומזה מוכח לכאורה שענין הנישואין הוא בסתירה ללימוד התורה.

ואף על פי כן, על פי תורה ישנו חיוב הן בנוגע ללימוד התורה באופן ד"והגית בו יומם ולילה"^[4], והן בנוגע לנישואין שהיא "מצוה רבה"^[5].

[אלא אם כן "מי שחשקה נפשו בתורה תמיד ושוגה בה כבן עזאי ודבק בה כל ימיו", אם "לא נשא אשה אין בידו עון"^[6]. ואף על פי כן, גם בנוגע להנהגת בן עזאי מצינו שזוהי הנהגה באופן של תוהו, ולא באופן של תיקון^[7]].

ועד שמצינו שתלמוד תורה ונישואין הושוו זה לזה – לענין יציאה מארץ ישראל^[8] ומכירת ספר תורה^[9].

וכיון ש"אין הקב"ה בא בטרוניא עם בריותיו"^[10], על כן צריך לומר, שניתנו הכחות הדרושים לכך שענין

הנישואין לא יהיה בסתירה ללימוד התורה, וגם לאחרי הנישואין יוכל לקיים מצות תלמוד תורה באופן

ד"והגית בו יומם ולילה".

קטע משיחת ש"פ וישב, מבה"ח טבת, רשימת השומעים בלתי מוגה.
תו"מ ה'תשי"א ח"א ע' 144.

[1] פ"ג ה"א.

[2] אבות ספ"ה.

[3] ראה אגרות-קודש כ"ק אדמו"ר שליט"א ח"א ע' ריב. ובמ"מ והערות להל' ת"ת שם. וש"נ.

[4] יהושע א, ח.

[5] תוד"ה וכי – שבת ד, א. תוד"ה לא תוהו – גיטין מא, ב. תוד"ה שנאמר – ב"ב יג, א.

[6] רמב"ם הל' אישות פט"ו ה"ג.

[7] תו"א וישלח כה, ב. סה"מ תרמ"ט ע' רנט.

[8] רמב"ם הל' מלכים פ"ה ה"ט.

[9] שם הל' ס"ת פ"י ה"ב.

[10] שם הל' ס"ת פ"י ה"ב.

פרויקט זו נוסד בימי השבעה לזכרון ולע"נ הרב גבריאל נח זוגותו רבקה הי"ד
- שלוחי כ"ק אדמו"ר במומבאי, אינדיא

נדפס ומופץ ע"י הרה"ת ר' שלמה לרר ומשפחתו שיחי
שלמה נחמ"ה, צבי"ה זלאטע רייזל, שמואל, מנחם מענדל, ישראל אריה לייב, יוסף יצחק,
שניאור זלמן, חיה מושקא, אברהם דוד, אהרן, חנה